

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Urto/4/2018
Identifikačné číslo spisu:	7016201272
Dátum vydania rozhodnutia:	12.12.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:7016201272.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a členov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v konaní o uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia, o odvolaní prokurátorky Krajskej prokuratúry Košice proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 5. decembra 2017, sp. zn. 6 Ntc 40/2016, na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením dňa 12. decembra 2018 v Bratislave, takto

rozhodol:

I.) Podľa § 518 ods. 4 Tr. por. sa napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 5. decembra 2017, sp. zn. 6 Ntc 40/2016, v celom rozsahu z r u š u j e.

II.) Podľa § 515 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. por. rozsudok Okresného súdu v Chibe (Japonské cisárstvo) z 23. februára 2015, sp. zn. (Wa) č. 1148, 2014, ktorým bol odsúdený U. T., narodený XX. F. XXXX v K., trvale bytom K., K. XXXX/XX, Slovenská republika, toho času vo výkone trestu odňatia slobody vo Fuchu (Japonské cisárstvo), uznaný vinným z trestného činu porušenia čl. 41 ods. 1, ods. 2 Zákona o kontrole stimulačných látok v súbehu s trestným činom podľa čl. 69-11 ods. 1, čl. 109 Colného zákona na skutkovom základe, že

po spolčení sa s inými neznámymi osobami na účely zisku dňa 21. júna 2014 na letisku v Manchestri (Spojené kráľovstvo) podal pri prihlasovaní na let sivý kufor na kolieskach, v ktorom boli ukryté 3 balíky stimulačných látok s hmotnosťou 1.501,17 g (metamfetamín alebo metylamfetamín) a nechal ho naložiť na let Virgin Atlantic Airways č. 3046 a v ten istý deň nechal uvedený kufor preložiť na let Virgin Atlantic Airways č. 900 a opustiť letisko. Dňa 22. júna nechal menovaný pracovníkmi medzinárodného letiska Narita, prefektúra Chiba, vyložiť uvedený kufor z lietadla, teda doviezol stimulačné látky, pričom pri prehliadke colníkom na stanici kontroly batožiny naritskej pobočky colnice Tokyo v severnom krídle budovy pasažierskeho terminálu č. 1, sa snažil prejsť cez kontrolnú stanicu bez deklarovania skutočnosti, že prenáša uvedené stimulačné látky, ktoré však úradník odhalil a nedokázal získať jeho stanovisko k porušeniu zákona o kontrole stimulačných látok,

za čo mu bol uložený trest odňatia slobody s prácou vo výmere 9 (deviatich) rokov,

sa na území Slovenskej republiky u z n á v a.

III.) Podľa § 517 ods. 2 Tr. por. v spojení s § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bude odsúdený U. T. vo výkone trestu p o k r a č o v a ť bez jeho premeny v ústave na výkon trestu odňatia slobody s

minimálnym stupňom stráženia.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 5. decembra 2017, sp. zn. 6 Ntc 40/2016, podľa § 518 ods. 1, ods. 3 Tr. por. s prihliadnutím na § 515 ods. 2 písm. b) Tr. por. uznal na území Slovenskej republiky právoplatný rozsudok Okresného súdu v Chibe (Japonské cisárstvo) z 24. februára 2015, sp. zn. (Wa) š. 1148, 2014 (ďalej aj „rozsudok japonského súdu“), v rozsahu, v ktorom sa týka výkonu trestu odňatia slobody, uloženého U. T., narodeného XX. F. XXXX v K., trvale bytom K., K. XXXX/XX, Slovenská republika, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Japonskom cisárstve, ktorým bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu porušenia Zákona o kontrole stimulačných látok a bol mu uložený trest odňatia slobody s prácou vo výmere 9 (deviatich) rokov. Podľa § 517 ods. 2 Tr. por. súd vyslovil, že vo výkone trestu odňatia slobody sa bude pokračovať bez jeho premeny. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho súd na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podala prokurátorka Krajskej prokuratúry Košice (ďalej len „prokurátorka“) dňa 7. februára 2018 odvolanie, v ktorom namietala, že napadnutý rozsudok je vo výrokovej časti neúplný, nakoľko v ňom v rozpore s § 163 ods. 3 Tr. por. absentuje úplný opis skutku, za ktorý bol uznaný trest odňatia slobody uložený. Vo vzťahu k § 515 ods. 2 písm. b) Tr. por. skonštatovala, že výrok o treste priamo nadväzuje na výrok o vine. Výrok o vine, vrátane skutkových okolností spáchania trestného činu je preto potrebné v rámci uznávacieho konania akceptovať s nadväzujúcim výrokom o uznaní trestu odňatia slobody. Uvedené platí o to viac, že skutkom, resp. jeho právnym posúdením sa krajský súd zaoberal aj v odôvodnení svojho rozhodnutia, keď skonštatoval, že konanie odsúdeného je trestné (minimálne) podľa § 172 ods. 1 písm. b) Tr. zák. Zahrnutie skutkovej vety do výrokovej časti má význam aj z pohľadu § 519 Tr. por., pretože inak by cudzie rozhodnutie nemohlo mať rovnaké účinky, ako rozsudok slovenského súdu (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Urto 3/2016 alebo sp. zn. 3 Urto 8/2017).

Na podklade tohto prokurátorka navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 518 ods. 4 Tr. por. zrušil a sám vo veci rozhodol.

K podanému odvolaniu sa žiadna zo strán ďalej nevyjadřila.

Dňa 31. mája 2018 bolo odvolanie prokurátorky spolu so spisovým materiálom predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

Najvyšší súd ako súd odvolací preskúmal na podklade včas podaného odvolania oprávnenej osoby zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel pri tom k záveru, že odvolanie prokurátorky je dôvodné.

Podľa § 163 ods. 3 Tr. por. výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, musí presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením právnej kvalifikácie, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne aj s uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

Podľa § 515 ods. 1 Tr. por. vykonať rozhodnutie súdu iného štátu v trestnej veci (ďalej len "cudzie rozhodnutie"), ktorým sa uložil trest, možno na území Slovenskej republiky, len ak bolo uznané slovenským súdom.

Podľa § 515 ods. 2 písm. b) Tr. por. cudzie rozhodnutie možno uznať vo výroku, ktorým bol uložený trest odňatia slobody alebo podmienený trest odňatia slobody.

Podľa § 517 ods. 1 Tr. por. cudzie rozhodnutie sa uzná tak, že trest v ňom uložený slovenský súd nahradí trestom, ktorý by mohol uložiť, ak by v konaní o spáchanom trestnom čine rozhodoval. Slovenský súd nesmie pritom uložiť trest prísnejší, ako bol trest uložený v cudzom rozhodnutí, ani ho premeniť na iný druh trestu.

Podľa § 517 ods. 2 Tr. por. ak dĺžka trvania a druh trestu odňatia slobody uloženého uznávaným cudzím rozhodnutím sú zlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky, súd v rozhodnutí o uznaní súčasne rozhodne, že sa bude vo výkone trestu uloženého cudzím rozhodnutím pokračovať bez jeho premeny podľa odseku 1. Tento postup je vylúčený, ak súd uzná cudzie rozhodnutie len pre niektorý z viacerých trestných činov, ktorých sa cudzie rozhodnutie týka.

Úvodom najvyšší súd konštatuje, že zákonné predpoklady pre uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia stanovené v § 516 ods. 1 Tr. por. sú dané. V tomto smere odvolací súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku zo s. 3 a 4, ako aj na odpoveď Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“) z 13. júna 2018, ktoré na základe žiadosti predsedu senátu podanej podľa § 518 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 3 ods. 1 Tr. por. potvrdilo, že odsúdený U. T. v zmysle § 516 ods. 1 písm. a) Tr. por. v spojení s čl. 3 ods. 1 písm. d) Dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb (oznámenie Federálneho Ministerstva zahraničných ČSFR č. 553/1992 Zb.) požiadal o ďalší výkon trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky.

Vo vzťahu k podmienke obojstrannej trestnosti skutku podľa § 516 písm. c) Tr. por. sa nad rámec odôvodnenia krajského súdu žiada doplniť, že konanie odsúdeného by na Slovensku naplnilo zákonné znaky obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), ods. 4 písm. c) Tr. zák. s trestom odňatia slobody vo výmere 20 - 25 rokov alebo doživotie. V tomto smere odvolací súd poukazuje na tú časť skutkovej vety, ktorá definuje druh zaistenej drogy a túto aj kvantifikuje (cca 1,5 kg metamfetamínu), ako aj na s. 13 odôvodnenia rozsudku japonského súdu, v ktorom sa uvádza, že hodnota drogy by „pri pouličnom predaji“ dosahovala približne 32.620.000 JPY, t. j. (podľa kurzového lístka NBS aktuálneho v čase spáchania skutku) cca 235.217,77 € (č. l. 34).

Pokiaľ ide o otázku úplnosti výrokovej časti uznávacieho rozsudku, aj najvyšší súd je toho názoru, že v danom prípade mal byť jej súčasťou aj výrok o vine. Ustanovenie § 515 ods. 2 Tr. por. neurčuje rozsah nostrifikačného konania podľa 5. časti III. hlavy Trestného poriadku, ale taxatívne vymenúva tie druhy trestov / ochranných opatrení, ktoré sú s prihliadnutím na existujúce alebo predpokladané medzinárodné záväzky Slovenskej republiky uznateľné (a následne aj vykonateľné) na jej území. Pokiaľ teda § 515 ods. 2 písm. b) Tr. por. expressis verbis stanovuje, že cudzie rozhodnutie možno uznať vo výroku, ktorým bol uložený trest odňatia slobody alebo podmienený trest odňatia slobody, uvedené v žiadnom prípade nemožno vykladať tak, že súd uznáva len tento výrok. Predmetom uznávacieho konania je vždy - tak v konaniach podľa Trestného poriadku, ako aj podľa osobitných predpisov (viď napr. § 15 ods. 1, § 16 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z.) aj výrok o vine. Ako totiž správne argumentovala prokurátorka, výrok o treste má akcesorický charakter a bez predchádzajúceho vyslovenia (uznania) viny, nemôže obstať (viď napr. uznesenie najvyššieho súdu z 8. septembra 2015, sp. zn. 2 Urto 5/2015, príp. uznesenie najvyššieho súdu z 12. júna 2013, sp. zn. 6 Urto 3/2013).

Napokon, aj zo znenia § 519 Tr. por., podľa ktorého uznané cudzie rozhodnutie má rovnaké právne účinky ako rozsudok slovenského súdu, ktorý (rozsudok) zas v zmysle § 163 ods. 3 Tr. por. musí obsahovať podrobný opis skutku tak, aby nemohol byť zamenený s iným, je zrejmé, že uznávací rozsudok slovenského súdu ako justičného orgánu vykonávajúceho štátu musí obsahovať aj (prebraný a uznaný) výrok o vine japonského súdu ako orgánu štátu pôvodu (k tomu obdobne viď aj MINÁRIK, Š. a kol.: Trestný poriadok. Komentár, ASPI, § 515, 2006, príp. KORDÍK, M.: Právny styk s cudzinou. Bratislava. C. H. Beck, 2017, s. 69).

Ak by platil opačný záver, potom by súd ani nemohol preskúmať ne / existenciu zákonných podmienok pre uznanie cudzieho rozhodnutia (v rozsahu výroku o treste) podľa § 516 ods. 1 písm. e), f), g) a h) Tr. por. Výrok o vine by bol uznávaný len za situácie predpokladanej v § 515 ods. 2 písm. a) Tr. por., t. j. keď uloženie trestu bolo podmiennečne odložené. Postráda však logiku, aby predmetom uznania bol v prípadoch podmiennečného odloženia trestu aj výrok o vine, kým vo všetkých ostatných prípadoch (podľa § 515 ods. 2 písm. b) až g) Tr. por.) by takýto výrok nebolo treba uznávať. Aj § 515 ods. 3 Tr. por. v súvislosti so zmenou už uznaného cudzieho rozhodnutia štátom pôvodu odkazuje na (uznaný) výrok o vine.

Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že súčasťou výrokovej časti uznávacieho rozsudku musí byť (v každom prípade) výrok o vine, a preto výrokom I. vyššie napadnutý rozsudok podľa § 518 ods. 4 Tr. por. v celom rozsahu zrušil a výrokom II. podľa § 515 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. por. rozsudok japonského súdu (na tam uvedenom skutkovom základe), ktorým bol odsúdenému T. uložený trest odňatia slobody s prácou vo výmere 9 rokov uznal. Len kvôli úplnosti odvolací súd dodáva, že v zmysle návrhu MS SR predmetom uznávacieho konania neboli ostatné uložené tresty (pozn. výrok o peňažnom treste vo výmere 4 000.000 JPY, ktorý si odsúdený medzičasom odpracoval, ako aj výrok o zhabaní 3 balíkov stimulačných drog). Taktiež pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že opravil aj jedno formálne pochybenie krajského súdu, ktorý v napadnutom rozsudku uviedol nesprávny dátum rozsudku japonského súdu (24. februára 2015, namiesto 23. februára 2015). Vzhľadom na to, že takto - nesprávne bol napadnutý rozsudok aj vyhlásený, predmetné pochybenie nebolo možné odstrániť postupom podľa § 174 ods. 1 Tr. por.

Pokiaľ ide o výroky o treste najvyšší súd upozorňuje, že krajský súd podľa § 517 ods. 2 Tr. por. vyslovil, že vo výkone trestu bude odsúdený T. pokračovať bez jeho premeny bez toho, aby sa v kontexte druhej vety § 517 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 517 ods. 2 Tr. por. akokoľvek vysporiadal so zistením, že odsúdenému bol uložený taký druh trestu (trest odňatia slobody s prácou), ktorý Slovenská republika formálne nepozná (§ 32 Tr. zák.). Krajský súd tiež pochybil, keď pri rozhodovaní o zaradení odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody tohto mechanicky, s poukazom na jeho predchádzajúci výkon trestu, podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Pritom podľa rozsudku najvyššieho súdu zo 4. februára 2014, sp. zn. 2 Urto 5/2013, ktorý bol zverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR pod R 122/2014, „Prevzatie výroku o treste rozhodnutia súdu cudzieho štátu, súdmi Slovenskej republiky, doplnené o výrok o zaradení odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s príslušným stupňom strázenia však podľa kritérií na prevzatie a výkon rozhodnutia, uvedených v § 17 zák. č. 549/2011 Z. z. (pozn. súdu konajúceho v tejto veci, obdobne podľa § 517 ods. 2 Tr. por.), o uznaní o výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov musí zabezpečovať, aby uložená trestná sankcia nielen nezhoršila postavenie odsúdeného, ale aby aj v čo najväčšej miere zodpovedala pôvodne uloženéj trestnej sankcii.“

Z týchto dôvodov, vedomý si najvyšší súd skutočnosti, že vyššie popísané pochybenia by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., predseda senátu sa 14. júna 2018 v intenciách čl. 2 ods. 1 a čl. 5 Dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb cestou MS SR obrátil na Ministerstvo spravodlivosti Japonského cisárstva so žiadosťou o spoluprácu, týkajúcou sa poskytnutia bližších informácií o druhu uloženého trestu, ako aj spôsobe jeho výkonu. I napriek opakovaným urgenciám (z 25. júla 2018, 22. augusta 2018, 16. októbra 2018 a 23. novembra 2018) a aktívnou komunikáciou s MS SR, resp. sprostredkovane so slovenskými zastupiteľskými orgánmi sa odpoveď japonských orgánov nepodarilo zabezpečiť.

Na podklade tejto skutočnosti, berúc do úvahy zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania (§ 2 ods. 7 Tr. por.), súd od ďalších urgencií upustil a rozhodol bez požadovaných informácií. Výrok o uložení trestu

odňatia slobody s prácou najvyšší súd uznal s poukazom na § 39 písm. e/ zákona č. 475/2005 Z. z. v spojení s vyhláškou MS SR č. 368/2008 Z. z., podľa ktorých aj na Slovensku majú odsúdení (až na výnimky) povinnosť pracovať. Pokiaľ ide o vonkajšiu diferenciaciu trestu, súd majú na zreteli zásadu zákazu zhoršenia postavenia odsúdeného (§ 517 ods. 2 Tr. por.), absenciu bližších informácií o spôsobe a charaktere výkonu trestu, ktorému je odsúdený T. vystavený v Japonsku a berúc aj do úvahy, že tento si do dnešného dňa vykonal už takmer polovicu trestu (viď § 9 ods. 4 zákona č. 475/2005 Z. z.), rozhodol o jeho zaradení do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Vychádzajúc z týchto úvah najvyšší súd podľa § 518 ods. 4 Tr. por. napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a sám podľa § 515 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. por. rozhodol tak, že rozsudok japonského súdu, vrátane výroku o vine uznal a podľa § 517 ods. 2 Tr. por. v spojení s § 48 ods. 2 písm. a) Tr. por. rozhodol, že vo výkone trestu bude odsúdený T. pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.